

Presentació

La present MEMÒRIA recull exhaustivament l'activitat de l'Institut d'Estudis Catalans duta a terme durant el curs 2019-2020. Tot i que aquest any hagi estat marcat per la pandèmia de la COVID-19, l'IEC ha continuat avançant en els seus objectius fundacionals d'estudi de la llengua i establiment de la normativa, desenvolupament i difusió de la recerca en els diferents àmbits científics i assessorament dels poders públics i altres institucions.

L'Institut estén l'àmbit d'actuació a tots els territoris de llengua catalana per mitjà de seus i delegacions a Lleida, Perpinyà, Castelló de la Plana, Alacant, València, Palma i l'Alguer, i impulsa la presència i la influència en l'àmbit internacional —especialment amb la Unió Acadèmica Internacional i amb l'ALLEA (All European Academies), entitats de les quals és membre.

Aquest curs han estat nomenats dotze nous membres numeraris i cinc membres corresponents. I hem hagut de lamentar el traspàs dels membres Carles Bas i Peired, Germà Colón Domènech, Salvador Giner de San Julián, Jocelyn N. Hillgarth, Joan Antoni Solans i Huguet, Josep Vaquer i Timoner, Joan Vilà-Valentí i Curt Wittlin; del president de la Societat Catalana d'Estudis Hebraics, Jordi Casanovas i Miró, i de Núria Aramon i

Stein, filòloga estretament vinculada a l'IEC i filla de Ramon Aramon i Serra, que va ser secretari general de l'Institut. Sigui per a ells el nostre record més sincer.

Tot just encetat el curs, es commemorà l'Onze de Setembre amb una jornada de portes obertes i visites guiades a la Casa de Convalescència, en què Andreu Mas-Colell (membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials) va pronunciar el discurs patriòtic «El futur de l'economia catalana: brillant o mediocre?».

El segon acte que marcà el nou curs va ser la sessió inaugural, presidida per Mario Conoci (síndic de l'Alguer), Mariàngela Vilallonga (consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya) i el president de l'Institut, Joandomènec Ros. Durant la sessió, el membre de la Secció Històrico-Arqueològica Eduard Vallès va pronunciar el discurs reglamentari, titulat «Picasso i la cultura catalana: notes artístiques, humanes i literàries».

Així, doncs, l'IEC va emprendre el curs com d'habitud, organitzant i acollint un bon nombre d'activitats (jornades, congressos, conferències, homenatges, etc.). Per citar-ne algunes, entre els mesos d'octubre i novembre, al claustre del pati de l'Institut, es va oferir una exposició sobre la taula periòdica dels elements químics, amb visites comentades; entre mitjan novembre i principis de març, la

Sala Massó i Torrents va ser l'escenari d'*A l'ombra de sant Pau*, el primer joc d'escapada amb la llengua catalana i Pompeu Fabra com a fills conductors, i al febrer, la Sala Pere i Joan Coromines va acollir la tercera edició del Congrés Internacional «Les ciutats mediterrànies».

Malauradament, al març, l'Institut hagué de tancar les seus i suspendre temporalment l'activitat pública a causa del confinament. No obstant això, tal com es pot comprovar al llarg d'aquest volum, el funcionament de l'IEC, de les seves seccions, de les societats filials i de les fundacions prosseguí mitjançant el treball del personal i les reunions telemàtiques de membres, socis i treballadors, i ben aviat es va reprendre l'activitat pública de manera telemàtica. Per exemple, al maig es va celebrar el Simposi Virtual de Recerca en Coronavirus, que tingué una trentena de ponents i la participació de més de cinc-cents científics.

En circumstàncies normals, a l'abril s'haurien lliurat els Premis Sant Jordi amb què l'Institut distingeix obres i investigadors de tots els àmbits de la ciència i de la cultura catalanes. Tanmateix, aquesta vegada, l'acte s'hagué d'ajornar fins al curs següent. La cerimònia es va celebrar l'11 de setembre de 2020 al pati de l'IEC, en el marc de la commemoració de la Diada. En aquesta edició, la vuitanta-novena, es van convocar una cinquantena de premis i borses d'estudi i es van rebre més de 250 candi-

dures. En total, van ser guardonades més de vuitanta persones i entitats.

A partir del mes de juliol ja es van poder organitzar algunes activitats presencials, sempre atenent totes les mesures de seguretat. N'és un exemple la presentació de l'obra *El barrufet gramàtic* (dedicada al membre de la Secció Filològica Albert Jané), que va tenir lloc al pati de la Casa de Convalescència.

L'Institut, com a corporació acadèmica, científica i cultural que té per objecte l'alta recerca científica i principalment la de tots els elements de la cultura catalana, ha continuat centrant l'activitat en la recerca mitjançant noranta programes. I és a través de les publicacions —la gran majoria accessibles en línia— que l'IEC dona a conèixer la seva recerca i resultats. El 2019 es tancà amb 136 títols editats, entre revistes, monografies, opuscles, coedicions i obres vinculades i altres formats. El portal de revistes científiques en línia de l'Institut està format per 62 publicacions periòdiques, de les quals aquest curs s'han publicat 1.586 números.

Com no podia ser d'altra manera, l'IEC s'ha manifestat institucionalment quan els interessos o drets del territori i la ciutadania han estat qüestionats o s'han vist amenaçats. Aquest curs ha emès una declaració en relació amb la sentència del Tribunal Suprem que condemna la presidenta del Parlament, membres del Govern de Catalunya i els presidents de

dues entitats socials (15 d'octubre) i una altra arran de la Sentència del Tribunal Suprem 634/2020, sobre els usos institucionals i administratius de les llengües oficials (16 de juny). Així mateix, l'Institut s'ha adherit al manifest «Per la reciprocitat plena i l'espai de comunicació en català» (26 de setembre).

La descripció detallada de l'activitat de l'Institut que conté aquest volum ret comptes de la feina feta, que, malgrat maltempsades com l'actual, ha estat possible gràcies a la dedicació i

l'esforç de totes les persones que formen part de la institució o que hi estan vinculades —membres de l'IEC, de les societats filials, de les fundacions, de les delegacions; treballadors i col·laboradors. A totes elles adreçem el nostre agraïment per la seva tasca i per haver-se adaptat a les circumstàncies tot familiaritzant-se amb el teletreball i avesant-se als sistemes de connexió.

JOSEP ENRIC LLEBOT
Secretari general